

United Nations
Nations Unies

Mechanism for
International
Criminal Tribunals

Mécanisme pour les
Tribunaux Pénaux
Internationaux

STATUS	Public	D/ A	255 TER
CASE/AFFAIRE NO.	MICT-13-52-ES.1 LUKIC, MILAN (Enforcement)	DATE	01/03/2016
FROM/DE	CARLINE AMEERALI, HEAD, COURTROOM OPERATIONS		
APPROVED FOR DISTRIBUTION APPROUVE POUR DISTRIBUTION PAR	Carline AMEERALI		
TO/A			
Defense Counsel/ Conseil de la Défense: J. Alarid, Mr. D. Ivetic			
Courtroom Operations/ Opérations en salle d'audience: Ms. Carline Ameerali			
Judicial Records Unit/ Service des dossiers judiciaires: Mr. S.R. Haider			
PLEASE FIND ATTACHED/VEUILLEZ TROUVER CI-JOINT			
Javna redigovana verzija odluke predsjednika od 22. maja 2015. po zahtjevu za ponovno razmatranje i preispitivanje kazne Milana Lukica, submitted by President on 28 January 2016			

Churchillplein 1,
2517 JW The Hague.
P.O. Box 13888,
2501 EW The Hague.
Netherlands

Churchillplein 1,
2517 JW La Haye
B.P. 13888, 2501 EW
La Haye Pays-Bas

Tel.: 31-70-512 5689 /
8751
Fax: 31-70-512 8558

RECEIVED/RECU	FILED/ENREGISTRE
01/03/2016	01/03/2016

For guidelines regarding filing procedures, please see the Practice Direction on Filings made before the Mechanism for International Criminal Tribunals, MICT/7.

Pour les procédures concernant le dépôt des documents, voir la Directive pratique relative au dépôt de documents devant le Mécanisme pour les Tribunaux Pénaux Internationaux, MICT/7

Confidentiality statement:

The email notification and its attachments may contain confidential and privileged information and is intended to be for the use of the individual or entity named above.

If you are not the intended recipient, be aware that any disclosure, copying, distribution, or use of the document(s) is prohibited.

If you have received the document(s) in error, please notify Mechanism The Hague Judicial Filings at JudicialFilingsHague@un.org and delete the material from your computer immediately.

Déclaration de confidentialité :

Ce courrier électronique et les documents qui y sont joints sont susceptibles de contenir des informations confidentielles ou couvertes par le secret professionnel. Ils sont exclusivement destinés aux personnes ou organismes dont le nom est indiqué ci-dessus.

Dans l'hypothèse où vous auriez reçu ce courrier électronique par erreur, veuillez noter que toute divulgation, reproduction, diffusion ou utilisation de ces documents est rigoureusement interdite. Le cas échéant, merci de bien vouloir signaler cette erreur en écrivant à l'adresse suivante: JudicialFilingsHague@un.org et supprimer immédiatement les documents en question de votre ordinateur

Mehanizam za međunarodne krivične sudove

Predmet br. MICT-13-52-ES.1

Datum: 28. januar 2016.

Original: engleski

PREDSJEDNIK MEHANIZMA

Rješava: sudija Theodor Meron, predsjednik

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 28. januara 2016. godine

TUŽILAC

protiv

MILANA LUKIĆA

JAVNO

**JAVNA REDIGOVANA VERZIJA ODLUKE PREDSJEDNIKA OD 22. MAJA 2015.
PO ZAHTJEVU ZA PONOVO RAZMATRANJE I PREISPITIVANJE
KAZNE MILANA LUKIĆA**

Tužilaštvo:

g. Hassan Bubacar Jallow
g. Matthias Marcussen

Branioci Milana Lukića:

g. Jason Alarid
g. Dragan Ivetić

Republika Estonija

Ja, Theodor Meron, predsjednik Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (dalje u tekstu: Mehanizam), rješavam po "Zahtjevu za ponovno razmatranje i preispitivanje kazne g. Lukića u Estoniji i za transfer u Haag", koji je 9. marta 2015., s javnim i povjerljivim dodacima, podnio g. Milan Lukić (dalje u tekstu: Zahtjev, odnosno Lukić). Istovremeno, Lukić je podnio zahtjev s tim u vezi kojim je zatražio održavanje pretresa s izvođenjem dokaza.¹ Tužilaštvo je 23. marta 2015. dostavilo odgovor.² Tužilaštvo je 24. marta 2015.³ dostavilo i *corrigendum* Odgovora, a 27. marta 2015. i dopunski podnesak.⁴ Lukić je 14. aprila 2015. uložio repliku.⁵

A. Kontekst

1. Druga izmijenjena optužnica protiv Lukića i Sredoja Lukića podignuta je 27. februara 2006.⁶ Dana 20. jula 2009. godine, Pretresno vijeće Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: MKSJ) izreklo je Lukiću kaznu zatvora u doživotnom trajanju,⁷ koju je Žalbeno vijeće MKSJ-a potvrdilo 4. decembra 2012.⁸ Dana 3. februara 2014. godine, donio sam odluku da se Lukićeva kazna sprovede u zatvoru Tartu Vangla u Tartuu, Estonija (dalje u tekstu: Tartu Vangla).⁹

B. Zahtjev

2. Prije svega, Lukić od mene traži da prihvatim Zahtjev uprkos tome što je u njemu prekoračen propisani broj riječi.¹⁰ On tvrdi da dodatni broj riječi treba prihvatiti zbog toga što to ne bi bilo "nepotrebno opterećenje kojim se nanosi nepotrebna šteta" tužilaštvu niti bi "pretjerano opteretilo predsjednika [Mehanizma]".¹¹ Pored toga, on tvrdi da su dodatne riječi potrebne kako bi se izložili

¹ Zahtjev za održavanje pretresa s izvođenjem dokaza radi preispitivanja smještanja g. Lukića u zatvor u Estoniji i za transfer u Haag zbog svjedočenja *viva voce*, 9. mart 2015. (dalje u tekstu: Drugi zahtjev).

² Odgovor tužilaštva na zahtjev Milana Lukića za preispitivanje izdržavanja kazne u Estoniji i transfer u Haag, 24. mart 2015. (javno s povjerljivim dodatkom) (dalje u tekstu: Odgovor).

³ *Corrigendum* Odgovora tužilaštva na Zahtjev Milana Lukića za ponovno razmatranje i preispitivanje izdržavanja kazne u Estoniji i transfer u Haag, 24. mart 2015. (dalje u tekstu: *Corrigendum*).

⁴ Zahtjev tužilaštva za odobrenje da podnese dopunski pravni izvor i dopunski pravni izvor, 27. mart 2015. (dalje u tekstu: Dopunski podnesak).

⁵ Replika u prilog Zahtjevu za održavanje pretresa s izvođenjem dokaza radi preispitivanja smještanja g. Lukića u zatvor u Estoniji i za transfer u Haag, 14. april 2015. (javno s povjerljivim dodatkom) (dalje u tekstu: Replika). Prije svoje replike, Lukić je podnio dodatni zahtjev za produženje roka za podnošenje replike, koji je odobren. Odluka po zahtjevu Milana Lukića na osnovu pravila 154 za produženje roka za ulaganje replike, 10. april 2015., str. 2.

⁶ *Tužilac protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-PT, Druga izmijenjena optužnica, 27. februar 2006. (dalje u tekstu: Optužnica).

⁷ *Tužilac protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-T, Presuda, 20. juli 2009. (dalje u tekstu: Prvostepena presuda), par. 1101.

⁸ *Tužilac protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-A, Presuda, 4. decembar 2012. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda), str. 221.

⁹ Nalog kojim se određuje država u kojoj će Milan Lukić izdržavati svoju kaznu, 3. februar 2014., str. 1-2; Zahtjev, par. 3.

¹⁰ Zahtjev, par. 1.

¹¹ Zahtjev, par. 1.

[REDIGOVANO], mjerodavni standardi i propisi za određivanje države sprovođenja kazne i "precizno i detaljno" pozivanje na mjerodavno pravo o ljudskim pravima.¹²

3. Lukić tvrdi da, prema mjerodavnim pravilima i standardima, osuđene osobe ostaju pod nadzorom Mehanizma tokom sprovođenja njihovih kazni.¹³ Na toj osnovi, Lukić obrazlaže da je odgovornost Mehanizma da nadzire izdržavanje kazne tih osoba i obezbijedi da način na koji neka država sprovodi njihovu kaznu zadovoljava međunarodne standarde izdržavanja kazne i ljudskih prava.¹⁴ On takođe tvrdi da Mehanizam može obustaviti sprovođenje kazne u nekoj državi po svom nahodjenju i bez ispunjenja konkretnih uslova.¹⁵

4. Lukić dalje tvrdi da trenutni uslovi njegovog izdržavanja kazne nisu u skladu s međunarodnim standardima izdržavanja kazne i ljudskih prava.¹⁶ On tvrdi da je podvrgnut: (a) ograničavanju prava na privatan i porodični život, (b) okrutnom i nečovječnom postupanju i (c) diskriminaciji.¹⁷

5. Konkretno, Lukić tvrdi da teškoće s kojima se suočava njegova porodica kada ga posjećuje narušavaju njegovo pravo na privatan i porodični život.¹⁸ On tvrdi da njegova supruga i malo dijete moraju putovati više od 12 sati i proći "mnogo tranzita" kako bi ga posjetili, kao i da je to putovanje skupo i štetno po zdravlje njegovog djeteta.¹⁹ Lukić tvrdi da je taj teret toliko težak da ograničava porodične veze, što je u suprotnosti sa standardima koje su formulisali Služba Ujedinjenih nacija za narkotike i kriminal, Komitet ministara Vijeća Evrope, Evropski sud za ljudska prava i drugi mjerodavni međunarodni instrumenti o ljudskim pravima.²⁰

6. Lukić tvrdi da je u Tartu Vangli podvrgnut "jezičkoj izolaciji" i da ne može komunicirati sa drugim zatvorenicima i zatvorskim osobljem.²¹ Tvrdi da to što ne može komunicirati s osobama koje su oko njega predstavlja *de facto* boravak u samici.²² [REDIGOVANO].²³ [REDIGOVANO].²⁴

7. Lukić tvrdi da ga jezičke barijere sprečavaju da učestvuje u društvenim i radnim programima i programima rehabilitacije, čime je narušeno njegovo pravo da se prema njemu postupa bez diskriminacije, kao što je propisano u članu 2(1) Međunarodne konvencije o građanskim i ljudskim

---

¹² Zahtjev, par. 1.

¹³ Zahtjev, par. 4.

¹⁴ Zahtjev, par. 5.

¹⁵ Zahtjev, par. 4.

¹⁶ Zahtjev, par. 3.

¹⁷ Zahtjev, par. 7, 12, 17.

¹⁸ Zahtjev, par. 7-11.

¹⁹ Zahtjev, par. 10.

²⁰ Zahtjev, par. 8-14.

²¹ Zahtjev, par. 3, 13.

²² Zahtjev, par. 13, 15.

²³ Zahtjev, par. 13-16.

pravima, članu 2(2) Međunarodne konvencije o ekonomskim socijalnim i kulturnim pravima, te članu 14 Evropske konvencije o ljudskim pravima.²⁵

8. U Drugom zahtjevu, Lukić traži da Mehanizam održi puni pretres s izvođenjem dokaza u vezi s uslovima njegovog izdržavanja kazne kako bi mogao svjedočiti *viva voce*.²⁶

9. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi, između ostalog, da Lukić nema ni pravnu ni činjeničnu osnovu za traženje ponovnog razmatranja ili preispitivanja Naloga o određivanju.²⁷ Konkretno, tužilaštvo tvrdi da Lukić ne opravdava ponovno razmatranje dokazivanjem "postojanja očigledne greške u obrazloženju [Naloga o određivanju] ili posebnih okolnosti koje opravdavaju njegovo ponovno razmatranje kako bi se izbjegla nepravda [...] uključujući nove činjenice ili nove argumente".²⁸ Zapravo, tužilaštvo tvrdi da je predsjednik već razmotrio faktore nabrojane u Zahtjevu prilikom donošenja odluke o izboru države sprovođenja kazne.²⁹ Tužilaštvo tvrdi da Lukić nije pokazao "grešku koja iziskuje preispitivanje i koja bitno utiče na [Nalog o određivanju] na Lukićevu štetu".³⁰

10. Tužilaštvo tvrdi da Lukić nije pokazao da je prekršeno njegovo pravo na porodični život ni da je podvrgnut okrutnom i neuobičajenom postupanju.³¹ Tužilaštvo napominje da "odvojenost i udaljenost od porodice predstavljaju neizbježne posljedice izdržavanja kazne" i da njegova prava na posjete nisu ni uskraćena ni ograničena.³² Pored toga, tužilaštvo tvrdi da u Tartu Vangli ima i zatvorenika koji govore srpski i ruski, ali da Lukić ne želi s njima razgovarati;³³ da Lukić ne potkrepljuje svoje tvrdnje o nedostupnosti materijala za čitanje na jezicima koje on razumije ni o "nemogućnosti" bilo časova jezika bilo učestvovanja u socijalnoj i psihološkoj rehabilitaciji;³⁴ [REDIGOVANO].³⁵ [REDIGOVANO].³⁶

11. Lukić u svojoj replici ponovo traži odobrenje da prekorači propisano ograničenje broja riječi.³⁷ Tvrdi da dodatan broj riječi koji traži nije "nepotrebno opterećujući da bi nanio nepotrebnu

²⁴ Zahtjev, Dodatak D (povjerljivo).

²⁵ Zahtjev, par. 13, 16-19.

²⁶ Drugi zahtjev, str. 2.

²⁷ Odgovor, par. 4, 5.

²⁸ Odgovor, par. 4 (gdje se citira *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu odbrane za ponovno razmatranje, 16. juli 2004., str. 2).

²⁹ Odgovor, par. 4.

³⁰ Odgovor, par. 5.

³¹ Odgovor, par. 7-10, 13.

³² Odgovor, par. 7, 8, 10.

³³ Odgovor, Povjerljivi dodatak, par. 3.

³⁴ Odgovor, par. 14-15.

³⁵ Odgovor, Povjerljivi dodatak, par. 4.

³⁶ Odgovor, Povjerljivi dodatak, par. 5.

³⁷ Replika, par. 1.

štetu" tužilaštvu ili "pretjerano opteretio predsjednika [Mehanizma]".³⁸ Pored toga, on tvrdi da je tužilaštvo praktično prekoračilo ograničenje broja riječi za odgovor svojim dopunskim Podneskom.³⁹ Najzad, on tvrdi da je višak riječi potreban kako bi se osvrnuo na dodatne pravne izvore koje je predočilo tužilaštvo.⁴⁰

12. Lukić odbacuje tvrdnju tužilaštva da nema ni činjenične ni pravne osnove za njegov Zahtjev.⁴¹ Tvrdi da [REDIGOVANO] predstavlja "novu činjenicu" koja je bila nepoznata u vrijeme izdavanja Naloga o određivanju i da ima pravo na sudsko razmatranje novih dokaza.⁴² Dalje tvrdi da greška koja iziskuje preispitivanje postoji u onoj mjeri u kojoj se država sprovođenja kazne trenutno ne pridržava "određenih kriterijuma ili režima" koje je predsjednik možda uzeo u obzir prilikom donošenja prvobitne odluke, ili ih ona na drugi način uskraćuje.⁴³

13. Lukić povlači da je došlo do kršenja njegovih ljudskih prava u suprotnosti s međunarodnim standardima, [REDIGOVANO].⁴⁴ On zaključuje tako što ostaje pri svom stavu da je obustava sprovođenja njegove kazne u Estoniji opravdana i primjerena.⁴⁵

C. Mjerodavno pravo i standardi

14. Član 25 Statuta Mehanizma (dalje u tekstu: Statut) predviđa da se kazna zatvora izdržava u državi koju odredi Mehanizam sa spiska država s kojima Ujedinjene nacije imaju sporazume u tu svrhu, te da to izdržavanje kazne mora biti u skladu s mjerodavnim pravom dotične države, pod nadzorom Mehanizma.⁴⁶

15. Član 3(3) Sporazuma između Vlade Republike Estonije i Ujedinjenih nacija o sprovođenju kazni Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: Sporazum o sprovođenju kazni) predviđa da uslove izdržavanja kazne uređuje estonski zakon, pod nadzorom MKSJ-a. Član 9(2) Sporazuma o sprovođenju kazni predviđa da Mehanizam može u svakom trenutku zatražiti obustavu sprovođenja kazne u Estoniji i transfer osuđene osobe u drugu državu ili na Mehanizam. Te odredbe primjenjuju se, *mutatis mutandis*, na Mehanizam.⁴⁷

³⁸ Replika, par. 1.

³⁹ Replika, par. 1.

⁴⁰ Replika, par. 1.

⁴¹ Replika, par. 7.

⁴² Replika, par. 10.

⁴³ Replika, par. 11.

⁴⁴ Replika, par. 11-12 (gdje se poziva na Dodatak D).

⁴⁵ Replika, par. 30-31.

⁴⁶ V. takođe pravilo 127(A) i pravilo 128 Pravidnika o postupku i dokazima Mehanizma (dalje u tekstu: Pravidnik).

⁴⁷ Rezolucija Savjeta bezbjednosti 1966 (2010) predviđa da se svi postojeći sporazumi koji su još na snazi na dan početka rada Mehanizma primjenjuju, *mutatis mutandis*, na Mehanizam. Shodno tome, Sporazum o sprovođenju kazni

16. Uputstvo o postupku za određivanje države u kojoj će zatvorenik izdržavati kaznu zatvora (dalje u tekstu: Uputstvo) pruža smjernice za predsjednikovu odluku kojom se određuje država za sprovođenje zatvorske kazne.⁴⁸ Uputstvo predviđa da predsjednik određuje državu na osnovu obavijesti sekretara o tome koje su države izrazile spremnost za sprovođenje kazne nekom optuženom.⁴⁹ Stav 5 Uputstva dopušta predsjedniku da, ako to želi, zatraži mišljenje osuđene osobe i tužilaštva.

D. Diskusija

17. Prije svega, podsjećam da se, shodno Uputstvu o dužini podnesaka i zahtjeva, podnesci poput onih koje je dostavio Lukić, obično ograničavaju na 3.000 riječi.⁵⁰ Strane u postupku moraju unaprijed zatražiti odobrenje za prekoračenje tog ograničenja i iznijeti obrazloženje izuzetnih okolnosti za podnošenje takvog zahtjeva.⁵¹ Lukić nije zatražio prekoračenje ograničenja broja riječi prije nego što je podnio Zahtjev i Repliku,⁵² te imam pravo odbaciti njegov zahtjev već po toj osnovi.⁵³ Pored toga, smatram da je Lukićeva tvrdnja da je tužilaštvo takođe prekoračilo svoje ograničenje broja riječi podnošenjem dopunskog pravnog izvora neutemeljena. Dodatni podnesci koje je dostavilo tužilaštvo bili su odvojeni od Odgovora.⁵⁴ Najzad, podsjećam da kvalitet i efikasnost podneska "ne ovise o duljini, nego o jasnoći i uvjerljivosti iznesenih argumenata", te da "pretjerano dugački podnesci ne olakšavaju nužno provođenje pravde".⁵⁵ Međutim, iako pozivam na pridržavanje propisanih ograničenja broja riječi, mogu, po svom nahodjenju, dopustiti zahtjeve u kojima je prekoračeno ograničenje broja riječi čak i ako okolnosti nisu izuzetne kako bi se olakšao

---

primjenjuje se na Mehanizam. V. Rezolucija Savjeta bezbjednosti U.N. 1966, U.N. Doc. S/RES/1966 (2010), 22. decembar 2010., par. 4 ("Mehanizam ŠćeĆ preuzeti nadležnost, prava i obaveze, kao i temeljne funkcije MKSJ-a, odnosno MKSR-a, na način predviđen ovom Rezolucijom i Statutom Mehanizma, a svi ugovori i međunarodni sporazumi koje su Ujedinjene nacije zaključile u vezi s MKSJ-om i MKSR-om, a koji su još na snazi relevantnog početnog datuma, i dalje će biti na snazi, *mutatis mutandis*, i kad se radi o Mehanizmu"). Shodno članu 25(2) Statuta, "Mehanizam je nadležan da nadgleda izvršenje kazni koje je izrekao MKSJ, MKSR ili Mehanizam, uključujući provođenje sporazuma o izvršenju kazne koji su Ujedinjene nacije sklopile s državama članicama".

⁴⁸ MICT/2 Rev.1.

⁴⁹ MICT/2 Rev. 1, par. 2, 5.

⁵⁰ MICT/11, par. 15.

⁵¹ MICT/11, par. 17.

⁵² Zahtjev, par. 1. Pravilo 142(A) Pravilnika. Upor. *Tužilac protiv Ratka Mladića*, predmet br. IT-09-92-T, Odluka u vezi sa zahtjevom odbrane za prekoračenje ograničenja broja riječi i zahtjevom odbrane na osnovu pravila 15(B) kojim se traži izuzeće sudije Christophu Flüggea, 22. januar 2014. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s brojem riječi u predmetu *Mladić*), str. 2 ("ŠPĆremda se ova odredba Uputstva o dužini podnesaka i zahtjeva obično odnosi na zahtjeve koji se podnose pred vijećem, odredba se primjenjuje, *mutatis mutandis*, na zahtjeve koji se podnose predsjedniku Međunarodnog suda").

⁵³ Odluka u vezi s brojem riječi u predmetu *Mladić*, str. 2.

⁵⁴ V. *Corrigendum*; Dopunski podnesak.

⁵⁵ *Tužilac protiv Ante Gotovine i Mladena Markača*, predmet br. IT-06-90-A, Odluka po zahtjevima Ante Gotovine i Mladena Markača za dopuštenje da prekorače ograničenje broja riječi, 20. juli 2011., str. 2.

ekspeditivan postupak.⁵⁶ Smatram da će, kada se sve uzme u obzir, odustajanje od primjene važećih ograničenja broja riječi u ovom slučaju ubrzati postupak pa ću, stoga, razmotriti Zahtjev.⁵⁷

18. Takođe primjećujem da Statut, Pravilnik i Uputstvo, čak i kada se uzmu u obzir zajedno, ne predviđaju izričito pravo osuđenih osoba da traže promjenu države koja sprovodi njihovu kaznu. Međutim, napominjem da, u situacijama u kojima je neka osoba već prebačena u državu izdržavanja kazne i gdje su naknadno iznesene tvrdnje da država sprovođenja kazne krši ljudska prava osuđene osobe, odobravam preispitivanje. Shodno tome, razmotriću meritum tvrdnji iz Zahtjeva. Dalje napominjem da nije predviđeno opšte pravo tužilaštva da iznosi argumente u vezi s pitanjima sprovođenja kazne.⁵⁸ Ipak, u interesu pravde ću razmotriti Odgovor i dopunske argumente tužilaštva.

19. U vezi s meritumom Zahtjeva, prije svega primjećujem da postoje veoma strogi kriterijumi koji moraju biti zadovoljeni da bih ja mogao da promijenim državu u kojoj osuđena osoba izdržava svoju kaznu. Proces selekcije države sprovođenja kazne je veoma složen i obuhvata niz teških diplomatskih, sudskih i logističkih faktora. Stoga, zahtjeve za promjenu države sprovođenja kazne razmatram ukoliko su iznesene tvrdnje o kršenjima osnovnih ljudskih prava, ali ih odobravam samo u najtežim okolnostima, ukoliko prosudim da postoji neposredna i trajna prijetnja pravima neke osobe koja ne može biti otklonjena putem koordinacije s relevantnim državnim organima.

20. Ocjenjujući tvrdnje koje je iznio Lukić u tom kontekstu, smatram da su one pojedinačno i zajedno nedovoljne da opravdaju promjenu države sprovođenja kazne.

21. MKSJ je ranije potvrdio, a međunarodno pravo priznaje da svi zatvorenici, bez obzira na to da li su u pretpretresnoj ili pretresnoj fazi, odnosno da li im je izrečena osuđujuća presuda, imaju pravo na održavanje porodičnih veza i na kontakte sa članovima porodice. Međutim, imam u vidu da Lukić praktično priznaje da prima [REDIGOVANO] posjete članova porodice.⁵⁹ Iako je putovanje možda skupo i naporno, ta teškoća ne doseže nivo kršenja prava na održavanje porodičnih veza.

22. Saosjećam s teškoćama koje Lukić nabraja u pogledu izazova prilagođavanja novom jeziku i ograničenjima u vezi s njegovom mogućnošću da komunicira s drugima i pohađa programe rehabilitacije. Međutim, smatram da Lukić nije pokazao da nema mogućnosti pohađanja kurseva

---

⁵⁶ *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-R77.4-A, Odluka po zahtevu Vojislava Šešelja za izuzeće sudija Arlette Ramaroson, Mehmeta Güneya i Andréisie Vaz, 10. januar 2013. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Šešelj*), par. 17.

⁵⁷ Odluka u predmetu *Šešelj*, par. 17.

⁵⁸ *Upor. Tužilac protiv Zorana Žigića*, predmet br. MICT-14-81-ES.1, Odluka po zahtjevu Zorana Žigića za uskraćivanje saglasnosti za izvršenje Odluke Republike Austrije o izručenju, 12. decembar 2014., par. 10.

jezika tokom izdržavanja kazne i dobijanja edukativnih i rekreativnih materijala na jezicima koji nisu estonski.⁶⁰ [REDIGOVANO].⁶¹ [REDIGOVANO].⁶² U svakom slučaju, "nemogućnost da govori jezik države sprovođenja kazne" jedan je od mnogih faktora koji su uzeti u obzir prilikom određivanja države sprovođenja kazne i ne predstavlja dovoljnu osnovu za ponovno razmatranje ili preispitivanje. U tim okolnostima, Lukić ne pokazuje da su okolnosti tako teške da je potrebno promijeniti državu sprovođenja kazne.

23. Nisam se uvjerio u Lukićevu tvrdnju da njegova nemogućnost pristupa uslugama i programima rehabilitacije zbog jezičke barijere predstavlja oblik diskriminacije. Nisam uvjeren da je Lukić pokazao bilo kakve namjerne radnje organa uprave Tartu Vangle kojima je on ciljan radi negativnog tretmana.⁶³ Pored toga, imam u vidu da će, uz eventualne časove jezika, Lukić moći da pristupi relevantnim dodatnim uslugama.

24. Čak i kada bi se Lukićeve tvrdnje razmatrale zajedno a ne pojedinačno, nisam ubijeden da one dosežu prag neophodan da se opravda promjena države sprovođenja kazne. Izazovi koje on nabraja, premda su stvarni, ne ugrožavaju njegova temeljna prava. Naravno, u onoj mjeri u kojoj državni organi ili naš sekretar mogu pomoći u prevladavanju komunikacionih izazova s kojima se suočava Lukić, ili u naporima ka održavanju porodičnih veza, oni to trebaju činiti. Međutim, naglašavam da državni zatvorski organi zadržavaju nadležnost nad svakodnevnim uslovima u svojim zatvorima i propisima koji uređuju izdržavanje kazne osuđenih osoba.

25. Budući da su, *prima facie*, Lukićeve tvrdnje nedovoljne da opravdaju ponovno razmatranje Naloga o određivanju, Drugi zahtjev je bespredmetan.

E. Dispozitiv

26. Imajući gore navedeno u vidu, Zahtjev se **ODBIJA**.

---

⁵⁹ Zahtjev, par. 10; Zahtjev, Dodatak D (povjerljivo), str. 6.

⁶⁰ V. Odgovor, par. 13, 15. V. takođe Zahtjev, par. 13.

⁶¹ Zahtjev, Dodatak D (povjerljivo), str. 7.

⁶² Zahtjev, Dodatak D (povjerljivo), str. 7; Replika, Dodatak A (povjerljivo), par. 13, 15.

⁶³ Premda tvrdi da se prema njemu postupa s diskriminacijom i da se on "sprečava da učestvuje ŠuĆ društvenim, radnim i programima rehabilitacije na osnovu jezika i državljanstva", Lukić ne daje nikakvu indiciju ni dokaz za tvrdnju da su ga estonske zatvorske vlasti smišljeno podvrgle nejednakom tretmanu, što bi bilo potrebno da bi tvrdnja o diskriminaciji bila legitimna. Zahtjev, par. 17-18.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsjednik

Dana 28. januara 2016.
U Hagu,
Holandija

[pečat Mehanizma]